

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2010. évi október hó 26. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság a vesztegetés büntette miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Somogy Megyei Bíróság B.159/2010/6. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy

- a vádlott által elkövetett cselekményt vesztegetés vétségének minősíti (Btk.251.§ (1) bekezdés I. fordulata);
- a vádlott büntetését 300 (háromszáz) napi tétel pénzbüntetésre enyhíti. Egy napi tétel összegét 1.000 (egyezer) forintban állapítja meg. Az így kiszabott 300.000 (háromszázezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetés esetén 1.000 (egyezer) forintként kell egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni;
- mellőzi a vádlottal szemben pénzmellékbüntetés kiszabását.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A vádlottat a Somogy Megyei Bíróság B.159/2010/6. számú, 2010. évi június hó 8. napján kelt ítéletével vesztegetés büntette miatt 1 év börtönre ítélte, a szabadságvesztés-büntetés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Mellékbüntetésül 100.000 forint pénzmellékbüntetést szabott ki a vádlottal szemben, és 200.000 forint erejéig vagyonek kobzást rendelt el, valamint kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére a szabadságvesztés-büntetés felfüggesztésének mellőzéséért, végrehajtandó börtönbüntetés, mellék-

büntetésül közügyektől eltiltás kiszabásáért jelentett be fellebbezést. A vádlott és védője felmentésért jelentettek be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és nyilvános ülésen jelen levő képviselője útján a vádlott terhére bejelentett fellebbezést fenntartva, a büntetés súlyosítására tett indítványt.

A büntetés enyhítésére irányuló fellebbezést - a védelmi jogorvoslati kérelemtől eltérő indokok alapján - megalapozottnak találta a fellebbviteli bíróság.

A kölcsönösen bejelentett fellebbezések kapcsán az ítéltábla a Be.348.§ (1) bekezdésére figyelemmel felülbíráta az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást. Ennek eredményeként megállapította, hogy a megyei bíróság az eljárási szabályok betartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást. A tényállást a szükséges mértékben felderítette, a rendelkezésre álló bizonyítékokat maradéktalanul beszerezte és értékelte, indokolási kötelezettségének is eleget tett. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítéltábla az iratok tartalma alapján - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára - az alábbiak szerint pontosítja.

Az elsőfokú ítélet 3. oldalának első bekezdéséből azt a mondatot, hogy „ugyanazon a napon **tanú1** telefonon felhívta a vádlottat és azt mondta neki, hogy a lakásán a 200.000 forintot átveheti”, akként pontosítja, hogy a vádlott hívta fel **tanú1**-t telefonon azzal, hogy hova kell mennie a pénzért. Ezt követően került sor arra, hogy a vádlott **tanú1**-t a lakásán felkereste, és tőle a 200.000 forintot átvette.

Az ítélet 3. oldalának első bekezdésében az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg azt, hogy **tanú1** hívta fel a vádlottat 2007. szeptember 20. napján. A nyomozati iratok 183. oldalán **tanú1** tanúkénti kihallgatását rögzítő jegyzőkönyv szerint a vádlott hívta fel **tanú1**-t, hogy megkérdezze a címét, és ezt követően ment el a pénzért. A nyomozati iratok harmadik kötetének 238. oldalán gyanúsított ki hallgatása során **tanú1** ezt a vallomását megerősítette, és azt vallotta, hogy „szóltam vádlottnak, hogy este jöhet is a pénzért, el is jött, de előtte felhívott telefonon, hogy hova kell jönnie”.

A fenitek alapján a másodfokú bíróság az iratok tartalma szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást pontosította.

A tényállást az elsőfokú bíróság alapvetően **tanú1** tanúvallomása, valamint az azt alátámasztó **tanú2** és **tanú3** tanúk vallomása alapján állapította meg.

Tanú1 az eljárás során első kihallgatásától eltekintve következetesen állította, hogy a hitelügyintézésért 200.000 forintot fizetett a vádlottnak. A pénz átadását más személy nem látta, de a tanú vallomását a szerződéskötés és az ingatlanvásárlás körülményei vonatkozásában megerősítette **tanú3**. A vádlottnak átadott vesztegetési összeg tekintetében pedig megerősítette **tanú2** vallomása. Helytállóan állapította

meg az elsőfokú bíróság, hogy **tanú1**-nek semmiféle érdeke nem fűződött ahhoz, hogy a vádlottra valótlan tartalmú terhelő vallomást tegyen. Az eljárás során a tanú végig hangoztatta, hogy nem haragszik a vádlottra, sőt hálás neki, amiért kölcsönhöz jutott. A vádlott érdemi védekezést nem terjesztett elő, csupán a terhére rótt bűncselekmény elkövetését tagadta. Egyetlen konkrét körülményre hivatkozott, arra hogy a vádbeli időszakban nem dolgozott az OTP b..... fiókjában. Ezzel kapcsolatosan a jelenléti ív, valamint a folyósítás dátuma - 2007. szeptember 20. - cáfolja a vádlott ezirányú védekezését. Pontosán megállapítható, hogy a folyósítás napján a vádlott már a b.....i OTP fiókban végezte munkáját.

A fenti pontosítással a tényállás mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól.

A megállapított tényállás tehát a bizonyítékok törvényes mérlegelésén alapul. E tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, cselekményét azonban nem az anyagi jogszabályoknak megfelelően minősítette.

A másodfokú bíróság egyetértett a vádlott védőjének azon jogi érvelésével, hogy a vádlott által elkövetett cselekmény nem minősülhet a gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozója által elkövetett vesztegetés büntettének. A vádlottnak az OTP b.....i fiókjának hitelügyintézője sem önálló döntési jogosultsággal, sem önálló intézkedési joggal nem rendelkezett. A vádlottat munka- és feladatköre csak arra jogosította fel, hogy a hitelügyintézés során a hitelkérelmet benyújtó személyekkel közölje milyen adatokra, iratokra, igazolásokra, szerződésre van szükség a hitel elbírálásához. A vádlott tevékenységét, feladatait a bank üzletszabályzata meghatározta. Ennek alapján egy számítógépes programban kellett rögzítenie minden adatot, a program határozta meg - egy automatikus ellenőrzés során - azt is, hogy az adott hitelkérelem esetében mekkora összeg folyósítható. A vádlott tehát részt vett ugyan a döntés előkészítésében, ő volt az, aki a hitelkérelmet ténylegesen elbíráló fiókvezető részére az iratokat osszerendezte, és a hitelkérelmet előkészítette. Arra azonban nem volt lehetősége, hogy a hitelfolyósításra javaslatot tegyen vagy azt ellenezze. A vádlott ügyintézővel kapcsolatos minden lépését a hitelért segítő számítógépes program útmutatása és annak működése alapján tette meg. Amint arra az OTP valamennyi, az ügyben kihallgatott dolgozója, **tanú4**, illetve **tanú5**, valamint az OTP jogi képviselője, dr.**tanú6** ügyvéd is elmondták, a vádlott tevékenysége a hitelügyintézővel kapcsolatosan kimerült az adatok rögzítésében és a hitelkérelemhez szükséges iratok beszerzésében.

A Btk.252.§ (1) bekezdéséhez fűzött kommentár szerint önálló intézkedésre jogosult az a személy, aki az adott szerv működését vagy a szervvel kapcsolatba kerülő személyek jogait és érdekeit érintő lényeges kérdésekben dönthet. Elsősorban a vezető beosztású alkalmazottak, valamint a szerv képviselőjére jogosult személyek sorolhatók ide. A döntések előkészítésében közreműködő beosztottak közül is

önálló intézkedésre jogosultnak tekintendők azok, akik lényegesen befolyásolják az érdemi döntést.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint e kritériumoknak a vádlottbeosztása és tevékenysége nem felelt meg. Őt a hitelügyintézés kapcsán semmiféle döntési jogosultság nem illette meg, a döntés előkészítésében javaslati joggal sem rendelkezett, tevékenysége kizárólag az iratok beszerzésében, az adatok rögzítésében nyilvánult meg. A vádlott kötelességét nem szegte meg, mert a hitelügyintézés során végig szabályosan járt el, sem a bank üzletszabályzatát, sem egyéb szabályt vagy jogszabályt nem szegett meg.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott cselekménye nem valósította meg a Btk.252.§ (1) bekezdés II. fordulatóba ütköző vesztegetés büntetét.

Vizsgálta a másodfokú bíróság, hogy a vádlottmagatartása kimerítette-e más bűncselekmény törvényi tényállását, nevezetesen a Btk.251.§ (1) bekezdésében meghatározott vesztegetés vétségét. A Btk.251.§ (1) bekezdésének I. fordulóba a költségvetési szervnek, gazdálkodó szervezetnek vagy társadalmi szervezetnek azt a dolgozóját, illetőleg tagját rendeli büntetni, aki működésével kapcsolatban jogtalan előnyt kér.

A törvény tehát csak az aktív elkövetői magatartást - előny kérését - teszi tényállásszerűvé, önmagában az előny elfogadása nem tényállásszerű. Ezért a fellebbviteli bíróság azt vizsgálta, hogy a vádlott a pénz megszerzésekor teljesen passzív magatartást tanúsított-e, avagy - akár ráutaló módon - kérte a jogtalan előnyt.

Az irányadó tényállás szerint **tanú1** volt az, aki a vádlottnak a hitelügyintézésben való közreműködésért a 200.000 forintot felajánlotta, amit a vádlott elfogadott. A vádlott azonban nem maradt teljesen passzív a jogtalan előny megszerzésében, abban aktívan, tevőlegesen is közreműködött. A vádlottnak az a magatartása, hogy a neki ígért pénzösszeg megszerzése érdekében felhívta a sértettet, megkérdezte, hogy hova kell menni a pénzért, majd elment **tanú1** lakására, aktív, *előny kérésére irányuló, ráutaló magatartásnak minősül.*

Erre tekintettel a másodfokú bíróság a vádlott cselekményét a Btk.251.§ (1) bekezdésének I. fordulatóba ütköző vesztegetés vétségének minősítette.

A másodfokú bíróság a jogszabályváltozásra figyelemmel - a CLXIII. tv. 29.§ (3) bekezdése a Btk.251.§ (1) bekezdésben írt cselekményt 2010. április 1. napjával büntettnek minősítette és 3 évi szabadságvesztéssel rendeli büntetni - a Btk.2.§-a alapján az elkövetéskor hatályos Btk-t alkalmazta.

A minősítésváltoztatásra figyelemmel felül kellett vizsgálni a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket is. A vádlott cselekménye vétség, amely két évig

terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A büntetlen előéletű vádlott esetében a cselekmény tárgyi súlyára és az elkövetés körülményeire is figyelemmel a másodfokú bíróság úgy látta, hogy nem indokolt végrehajtandó szabadságvesztés-büntetés kiszabása, ezért a Btk.87.§ (1) bekezdés d) pontja alapján a vádlott büntetését pénzbüntetésre enyhítette. A büntetés napi tételszámát - Btk.51. § (1) és (3) bekezdés - a rendelkező részben írtak szerint állapította meg, ez áll arányban a vádlott által elkövetett cselekmény tárgyi súlyával és a személyében felismerhető kisebb fokú társadalomra veszélyességgel. Egy napi tétel összegét - Btk.51.§ (3) bekezdés - a másodfokú bíróság a vádlott vagyoni, jövedelmi viszonyaira tekintettel határozta meg.

A büntetés enyhítésére, a szabadságvesztés pénzbüntetésre változtatására figyelemmel a másodfokú bíróság mellőzte a vádlottal szemben a pénzmellékbüntetés kiszabását.

A fentiek szerint a fellebbviteli bíróság a megyei bíróság ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján a cselekmény minősítése és a büntetés tekintetében megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

P é c s, 2010. október 26.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Tóth Sándor s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró

A Somogy Megyei Bíróság B.159/2010/6. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.I.194/2010/4. számú ítéletében írt változtatásokkal 2010. október 26. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke